

Implementation of International Financial Reporting Standards (IFRS) in Accounting Curriculum in Iran

Azam Valizadeh Larijani*

Assistant Professor, Department of Accounting, Faculty of Social Sciences and Economics, Alzahra University, Tehran, Iran (Corresponding Author)

a.valizadeh@alzahra.ac.ir

Ali Rahmani

Professor, Department of Accounting, Faculty of Social Sciences and Economics, Alzahra University, Tehran, Iran, rahmani@alzahra.ac.ir

Melina Bakhtiari

MSC. of Accounting, Faculty of Social Sciences and Economics, Alzahra University, Tehran, Iran, melina.bakhtiary1374@gmail.com

Abstract

Purpose: In this study the knowledge of accounting students in IFRS , The necessity of gaining recognition , strategies, teaching methods of IFRS & amount of equipment of education system for teaching IFRS in Iran has been investigated.

Method: The applied research is a descriptive survey in terms of data collection. The statistical population is graduate students of accounting in the country's universities. The Data were gathered from 179 questionnaires in year 2019.

Results: Most accounting students are familiar with IFRS. The majority of respondents believe that these standards should be made compulsory in the university curriculum.

Most of the students are more willing to learn IFRS at the same time with national standards, as well as holding workshops with real problems. Most respondents consider the country's education system unprepared to teach these standards.

Conclusion: Universities are not yet ready to include IFRS in the student curriculum. To use IFRS successfully education system must pay attention to the lack of books, appropriate resources and facilities, as well as the lack of experienced professionals teachers and knowledge.

Contribution: One of the obstacles to the implementation of IFRS in Iran is the lack of specialized manpower in this field. Therefore, in this research, the discussion of the necessity of teaching international standards and including it in the students' curriculum has been considered.

Key words: International Financial Reporting Standards, Education, Curriculum.

استفاده از استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در برنامه آموزشی دانشجویان رشته حسابداری در ایران

اعظم ولی زاده لاریجانی*

استادیار گروه حسابداری، دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی، دانشگاه الزهراء(س)، تهران، ایران (نویسنده مسئول)

a.valizadeh@alzahra.ac.ir

علی رحمانی

استاد گروه حسابداری، دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی، دانشگاه الزهراء(س)، تهران، ایران.

rahmani@alzahra.ac.ir

ملینا بختیاری

کارشناس ارشد حسابداری، دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی، دانشگاه الزهراء(س)، تهران، ایران.

melina.bakhtiary1374@gmail.com

چکیده

هدف: در این تحقیق میزان دانش دانشجویان رشته حسابداری کشور در خصوص استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، ضرورت کسب شناخت، استراتژی‌ها و روش‌های تدریس استانداردهای مذکور و نیز میزان مجهز بودن سیستم آموزشی کشور نسبت به آموزش آن‌ها از دیدگاه دانشجویان فوق‌الذکر، بررسی شده است.

روش: این تحقیق کاربردی و از لحاظ گردآوری داده‌ها توصیفی از نوع پیمایشی است. جامعه آماری مورد نظر، دانشجویان تحصیلات تکمیلی رشته حسابداری دانشگاه‌های کشور است. اطلاعات لازم جهت دستیابی به پاسخ سؤالات پژوهش، از طریق جمع‌آوری ۱۷۹ پرسشنامه (کتبی و اینترنتی) در سال ۱۳۹۸ جمع‌آوری شد.

یافته‌ها: اکثر دانشجویان حسابداری نسبت به استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی شناخت دارند. به اعتقاد اکثر پاسخ‌دهندگان این استانداردها می‌بایست به‌صورت اجباری در برنامه درسی دانشجویان قرار گیرد. اکثر دانشجویان تمایل بیشتری به روش تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به‌صورت هم‌زمان با استانداردهای ملی و همچنین برگزاری کارگاه به همراه حل مسائل واقعی دارند. اکثر پاسخ‌دهندگان سیستم آموزشی کشور را فاقد آمادگی لازم برای آموزش این استانداردها می‌دانند.

نتیجه‌گیری: هنوز دانشگاه‌ها برای گنجاندن استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در برنامه درسی دانشجویان آمادگی لازم را ندارند و برای به‌کارگیری موفق آن‌ها باید به کمبود کتب، منابع مناسب و امکانات مورد نیاز و همچنین کمبود نیروی حرفه‌ای باتجربه و دانش، توجه شود.

دانش افزایی: یکی از موانع پیاده‌سازی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در ایران، فقدان نیروی انسانی متخصص در این زمینه می‌باشد. لذا در این تحقیق بحث ضرورت آموزش استانداردهای بین‌المللی و گنجاندن آن در برنامه درسی دانشجویان مدنظر قرار گرفته است.

واژگان کلیدی: استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، آموزش، برنامه درسی.

۱- مقدمه

تعامل بیشتر با اقتصاد جهانی، حضور سرمایه‌گذاران خارجی در اقتصاد ایران و فعالیت بین‌المللی بورس‌های اوراق بهادار مستلزم استفاده از مبانی یکسان بین‌المللی در گزارشگری مالی است؛ به‌گونه‌ای که رویه‌ها و ارقام و سرفصل‌های مندرج در صورت‌های مالی به شکلی مشابه، قابل مقایسه و مشترک با تمام دنیا بوده تا سرمایه‌گذار خارجی را قادر به اتخاذ تصمیمات مناسب اقتصادی و مالی نماید. این کار نیاز به زبان گزارشگری مالی مشترک و هماهنگ با استانداردهای جهانی در گزارشگری مالی دارد که از آن با عنوان استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی یاد می‌شود (اسدنژاد، ۱۳۹۶؛ ۱). استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به منظور کمک به شرکت‌ها و سهامداران برای برقراری ارتباط و مقایسه اطلاعات مالی در سراسر جهان استفاده می‌شود (پاترو و گوپتا^۱، ۲۰۱۲؛ ۲۲۷).

از لحاظ جهانی حدود ۱۲۰ کشور به سمت استانداردهای بین‌المللی رفته‌اند. استرالیا و نیوزلند جزء اولین کشورهایی بودند که این استانداردها را پیاده‌سازی کرده‌اند و بعد از آن اتحادیه اروپا از سال ۲۰۰۵ لزوم استفاده از استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی را برای گزارشگری شرکت‌ها و واحدهای تجاری در دستور کار خود قراردادند (بزرگ اصل، ۱۳۹۴). در ایران نیز در سال‌های اخیر پیاده‌سازی این استانداردها به موضوعی جدی و بااهمیتی تبدیل شده است. لیکن با توجه به تفاوت‌های بین محیط تجاری و فرهنگی کشور با محیط بین‌المللی و ویژگی‌های خاص مقررات ملی ایران، پیاده‌سازی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با چالش‌هایی همراه شده است که از آن جمله می‌توان به ضعف در تعیین ارزش منصفانه، سیستم و قوانین مالیاتی کشور، نگرانی از عدم درک کامل تغییرات توسط ذی‌نفعان و وجود نداشتن بازار سرمایه به عنوان یک بورس بین‌المللی اشاره کرد. همچنین یکی از مهم‌ترین موانع در اجرای استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، عدم آموزش استانداردهای مذکور در سطح دانشگاه‌ها است (رحمانی و علیپور، ۱۳۸۹؛ ۷۶).

با وجود مزایایی که اجرای استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به همراه دارد، تحقیقات نشان داده است که تفاوت در فرهنگ، سیاست و فعالیت‌های تجاری در بین کشورهای مختلف موانع قابل توجهی را در اجرای یک سیستم مالی جهانی واحد با دسته‌ای از استانداردهای همگن ایجاد می‌کند. این موانع و محدودیت‌ها در کشورهای در حال توسعه به دلیل سطح پایین رشد و توسعه اقتصادی و بازارهای سرمایه، نسبت به کشورهای توسعه یافته و صنعتی دوچندان می‌شود (شبیبه، ۱۳۹۴). موضوع آموزش یکی از عمده‌ترین مسائل مطرح در خصوص پذیرش این استانداردها است. این موضوع در برخی کشورها، حتی عاملی برای نپذیرفتن استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بوده است. روح استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی هماهنگی

مناسبتی با شیوه‌های اصول محور داشته و بر مفاهیم اساسی حسابداری تأکید دارد. بر این اساس، باید علاوه بر وجود منابع مناسب، شیوه‌های آموزشی هماهنگ با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی نیز در اولویت باشد (حقیقت و علوی، ۱۳۹۴؛ ۵۸).

بر اساس تئوری سرمایه انسانی، وجود منابع انسانی کارآمد که با کمک خدمات آموزشی بر روی آن‌ها سرمایه‌گذاری شده است، کمک قابل توجهی به رشد و توسعه صنعتی و اقتصادی یک کشور می‌نماید. بنابراین آموزش عالی نقش قابل ملاحظه‌ای در کارکرد مؤثر نیروی انسانی و در نتیجه افزایش درآمدهای اقتصادی دارد. از سوی دیگر، مطابق با نظریه برنامه آموزشی، مراکز آموزشی می‌بایست دانش و مهارت‌های لازم را به گونه‌ای به منابع انسانی منتقل کنند تا در جامعه اثربخش و موفق باشند و نیازها و انتظارات حرفه را به خوبی برآورده سازند. از این رو، همواره در طراحی برنامه‌های آموزشی رشته حسابداری، تلاش شده است تا شکاف بین آموزش‌های دانشگاهی و تامین انتظارات حرفه به حداقل برسد. لیکن این موضوع کمتر در آموزش حوزه تخصصی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی مدنظر قرار گرفته و به نظر می‌رسد آموزش‌های دانشگاهی تاکنون نقش موفقی در آماده‌سازی دانشجویان برای ورود به این حوزه را ایفا نکرده‌اند.

اهمیت موضوع آموزش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری در سال‌های اخیر با توجه به ضوابط و مقررات نهادهای مقررات‌گذار مانند سازمان بورس و اوراق بهادار در خصوص الزام شرکت‌ها به استفاده از استانداردهای مذکور در زمان تهیه صورت‌های مالی، دوچندان شده است لذا برای انجام این پروژه بزرگ، جای خالی افراد آموزش‌دیده و حرفه‌ای در سازمان‌ها و شرکت‌ها به زودی در دوره‌های آتی احساس خواهد شد. لازم به ذکر است که برگزاری چند دوره آموزشی آزاد با موضوع استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی احتمالاً این مشکل را به‌طور کامل حل نمی‌کند و این کلاس‌ها فقط در حد یک آشنایی نسبی با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی هستند. از این جهت به نظر می‌رسد دانشگاه‌ها می‌بایست آموزش‌های لازم را برای دانشجویان رشته حسابداری در نظر داشته باشند تا شکاف بین دروس آکادمیک رشته حسابداری و آموخته‌های دانشجویان با نیاز بازار کار افزوده نشود و دانشجویان بعد از فارغ‌التحصیلی برای آشنایی با این استانداردها مجبور به شرکت در دوره‌های آزاد و پرداخت هزینه مازاد نگردند.

با توجه به موارد فوق، هدف از انجام این تحقیق، بررسی میزان دانش و آگاهی دانشجویان رشته حسابداری در خصوص استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، ضرورت کسب شناخت نسبت به استانداردهای مذکور، استراتژی‌ها و روش‌های تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و نیز میزان مجهز بودن سیستم آموزشی کشور نسبت به آموزش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، از دیدگاه دانشجویان رشته حسابداری دانشگاه‌های کشور است.

لازم به ذکر است که در تحقیقات قبلی که در حوزه استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی انجام شده، کمتر به ارزیابی خاص موضوع آموزش در این حوزه پرداخته شده است. همچنین ارزیابی موضوع آموزش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی از دیدگاه دانشجویان در تحقیقات قبلی مورد توجه قرار نگرفته است. به عبارت دقیق‌تر، موانع و مشکلات پیاده‌سازی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در ایران طی پژوهش‌هایی مشخص شده است که یکی از آن موانع بحث آموزش استانداردهای بین‌المللی است. لیکن با توجه به برگزاری دوره‌های آموزشی آزاد طی سال‌های اخیر، بررسی میزان دانش و آگاهی دانشجویان رشته حسابداری نسبت به استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و نیز ضرورت داشتن این آگاهی از دیدگاه ایشان، استراتژی مناسب جهت گنجاندن استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در برنامه درسی دانشجویان، ترجیح دانشجویان در شیوه یادگیری این استانداردها و نیز میزان آمادگی دانشگاه‌ها در قرار دادن استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در برنامه درسی دانشجویان از جمله میزان دانش و تجربه اساتید در این زمینه، تاکنون مورد آزمون قرار نگرفته است.

۲- مبانی نظری و ادبیات تحقیق

برنامه درس شامل مجموعه‌ای از واحدها است که به همراه چارچوب زمانی اختصاص یافته به دروس به دانشجویان ارائه می‌شود. اساتید با تجربه‌تر ممکن است در تدوین برنامه درسی از سایر عناصر فراگیر مانند دیدگاه شخصی در مورد هدف آموزش و تکنیک‌های تربیتی نیز استفاده کنند (سلطانی، ۱۳۹۳؛ ۲۹). براساس تئوری سرمایه انسانی، کارکرد مؤثر منابع انسانی کارآمد، چرخ‌های اقتصادی و صنعتی را به کار انداخته و باعث انباشت درآمد ملی می‌شوند. از طرفی، آموزش عالی جایگاه ممتازی در نظریه سرمایه انسانی دارد و خدمات آموزشی یک نوع سرمایه‌گذاری مولد در ذخیره نیروی انسانی است. تئوری سرمایه انسانی، علت اصلی موفقیت افراد و جامعه و توسعه کشورها را شایستگی‌هایی می‌داند که افراد با آموزش کسب می‌کنند (صالحی عمران، ۱۳۸۳؛ ۵۶، ۵۷). لذا تلاش‌های زیادی جهت ارتقای کارمندی آموزش‌های دانشگاهی جهت تربیت مناسب سرمایه‌های انسانی انجام می‌شود. در ایران نیز در گروه‌های حسابداری دانشگاه‌های کشور، هدف آموزش و تربیت متخصصان و کارشناسان حرفه‌ای حسابداری است. بنابراین، رسالت اصلی دانشگاه‌ها در مرحله نخست، شناسایی انتظارات بازار کار و در مرحله بعد اقدام به آموزش این مهارت‌ها به دانشجویان است.

یکی دیگر از نظریه‌های مرتبط با موضوع این تحقیق، نظریه برنامه آموزشی است که عبارتست از تجزیه و تحلیل یک رشته دانشگاهی به منظور توسعه برنامه‌های آموزشی طراحی شده برای تأمین خواسته‌های آتی می‌باشد. یکی از ایدئولوژی‌های نظریه برنامه آموزشی، ایدئولوژی اثربخشی اجتماعی استن. بر اساس این ایدئولوژی، موسسات آموزشی باید صلاحیت‌ها و

دانش‌های لازم را به دانشجویان به منظور اثربخش بودن ایشان در جامعه بیاموزند. طراحی یک برنامه آموزشی برای به حداکثر رساندن توانمندی‌ها و تأمین انتظارات شاغلین در حرفه حسابداری از اهداف ایدئولوژی اثربخشی اجتماعی نظریه برنامه آموزشی به حساب می‌آید (فخاری و دادگر، ۱۳۹۶؛ ۱۸۰، ۱۷۹).

کینکلا و همکاران^۲ (۲۰۱۰)، رویکرد «هدف تسلط^۳» را برای قرار دادن مفاهیم استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در برنامه درسی حسابداری ارائه داده‌اند. این رویکرد بر کسب مهارت‌های جدید و دانش بیشتر دانشجویان با هدف تسلط آن‌ها بر دانش و مهارت‌های کسب‌شده تمرکز دارد. به اعتقاد آن‌ها این رویکرد فعال در یادگیری، نتایج خوبی در چارچوب استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی خواهد داشت. در این تحقیق سه روش برای استفاده از استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در برنامه درسی پیشنهاد شده است: (۱) در روش اول پیشنهاد می‌شود که استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به صورت مستقیم به عنوان یک مفهوم حسابداری تدریس شود. (۲) پیشنهاد دوم به برگزاری دوره‌های آموزشی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در پایان هر ترم می‌پردازد و (۳) پیشنهاد سوم مربوط به پژوهش‌های تعاملی و برگزاری سخنرانی‌های کارگاهی برای مشارکت دانشجویان در مسائل مربوط به استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی است. استفاده از دوره‌های آموزشی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در پایان هر ترم از این جهت مفید است که دانشجویان در طول ترم با مبانی و مفاهیم استانداردهای ملی آشنا می‌شوند و بر آن‌ها تسلط پیدا خواهند کرد؛ بنابراین درک شباهت‌ها و تفاوت‌های استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و استانداردهای ملی برای آن‌ها راحت‌تر خواهد شد. لازم به ذکر است که دانشجویان برای شرکت در آزمون‌های حرفه‌ای ملی و بین‌المللی نیز به دانش مناسبی از استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی نیاز دارند (کینکلا و همکاران، ۲۰۱۰؛ ۴۴، ۴۵).

ناتولی و همکاران^۴ (۲۰۲۰) به بررسی تجربیات دانشجویان و شیوه‌های یادگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در دو دانشگاه واقع در چین پرداختند. هدف از این پژوهش ارزیابی تأثیر جنبه‌های محیط آموزشی دانشجویان حسابداری و تجربیات آن‌ها در یادگیری اصول استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی است. در این پژوهش تعداد ۴۹۷ دانشجو از دو دانشگاه توسط پرسشنامه مبتنی بر رگرسیون لجستیک مورد ارزیابی قرار گرفتند. نتایج پژوهش حاکی از آن بود که کیفیت آموزشی و سرفصل‌ها، اهداف و استانداردهای روشن ارتباط مستقیمی با یادگیری عمیق دانشجویان دارد. علاوه بر این، اساتید دانشگاه باید جهت افزایش قدرت یادگیری دانشجویان از ابزارهایی استفاده کنند تا دانشجویان هرچه بیشتر خود را در موضوع درگیر کنند و سیستم آموزشی باید از شکل غیر مشارکتی برای دانشجویان خارج شود (ناتولی و همکاران، ۲۰۲۰؛ ۲۳۴).

کامپانی و وادرا^۵ (۲۰۱۹) در پژوهش خود به بررسی تجربی آموزش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در سیستم آموزشی حسابداری کشور چین پرداختند. هدف از این پژوهش کشف آثار آموزش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در سیستم آموزشی حسابداری در راستای همسو سازی اصول ملی مورد قبول حسابداری با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی است. حرکت به سمت این استانداردها نیازمند آموزش متخصصین و همچنین کاربران حسابداری است. دسترسی به متخصصین حوزه نیز امری ضروری در توسعه استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به حساب می‌آید. نتایج این پژوهش نشان داد که تمام افراد جامعه در برهه ای از زندگی خود نیاز به یادگیری اصول مالی هستند تا بتوانند در زمینه سرمایه گذاری تصمیمات درستی اتخاذ کنند. با توجه به نتایج این پژوهش آموزش استانداردهای حسابداری بین‌المللی گزارشگری مالی در سیستم آموزش حسابداری کشور هند از اهمیت بالایی برخوردار است و تا کنون گام‌های مؤثری در این زمینه برداشته شده است (کامپانی و وادرا، ۲۰۱۹؛ ۲۱۶۲). سوآ (۲۰۱۸)، با بررسی موضوع گنجاندن مفاد آموزشی استانداردهای بین‌المللی حسابداری در واحدهای آموزشی دانشجویان نشان دادند که دانشگاه‌هایی که در مفاد درسی دانشجویان از موضوع استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بهره جسته‌اند از مزیت رقابتی در بین دانشگاه‌های دیگر برخوردارند. همچنین دانشجویان این دانشگاه‌ها پس از فارغ‌التحصیلی نسبت به سایر دانشجویان از فرصت‌های حرفه‌ای بهتری بهره‌مند می‌گردند (سوآ، ۲۰۱۸؛ ۱۴۵).

آموزش حسابداری کنونی نمی‌تواند دانشجویان قدرتمندی به لحاظ قضاوت تربیت کند و بین آموزش حسابداری و حسابداری در عمل ارتباط کم‌رنگی وجود دارد. این تحقیق ۵ کتاب درسی را که در دانشگاه‌های نیوزلند استفاده می‌شود در نظر گرفته و به این نتیجه رسیده است که با استمرار استفاده از چنین کتاب‌های درسی در دانشگاه‌های کشور نیوزلند، حسابداران آینده از نقش‌های متنوعی که بر عهده خواهند داشت، به نحو مناسبی مطلع نمی‌شوند. در نتیجه دانشجویانی در آینده این حرفه مشغول به کار می‌شوند که فاقد مهارت و توانایی لازم برای مشارکت موفقیت‌آمیز در حرفه حسابداری هستند. از آنجاکه از بین ۵ کتاب به کار گرفته شده در دانشگاه‌های این کشور، سه کتاب اقتباس از کتاب‌های درسی ایالت متحده آمریکا و یکی از آن‌ها متعلق به کشور آمریکا است، این یافته‌ها فقط برای اساتید نیوزلندی دارای پیامد نیست و کشورهای دیگر را نیز با چالش روبه‌رو خواهد کرد (ولز، ۲۰۱۷؛ ۴۸).

آل-موتاییری و همکاران^۷ (۲۰۱۷)، میزان دانش و علاقه دانشجویان درباره استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و همچنین ضرورت و دلایل یادگیری این استانداردها را بررسی کردند و دریافتند که اکثر دانشجویان مورد بررسی قبل از شرکت در دوره‌های آموزشی، درباره استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، اطلاعاتی نداشتند اما پس از اتمام دوره آموزشی، دانشجویان انگیزه بیشتری برای مطالعه در مورد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، پیدا

کردند چراکه دریافتند داشتن آگاهی مناسب از استانداردهای مذکور، بر آینده شغلی آنها تأثیرگذار خواهد بود (آل-موتاییری و همکاران، ۲۰۱۷؛ ۹۲).

آدبایو و شارما^۸ (۲۰۱۷)، چالش‌ها و مسائل خاصی که کشورهای درحال توسعه در اجرای استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با آن مواجه هستند را مورد بررسی قرار داده و به‌طور خاص بر کشور نیجریه تمرکز داشته‌اند. در این تحقیق متغیرهای زیرساخت‌های تکنولوژیکی، آمادگی حرفه‌ای و برنامه درسی حسابداری و زیرساخت‌های حقوقی، فرهنگی، سیاسی و اقتصادی منحصربه‌فرد هر کشور مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج نشان داده است که آمادگی نداشتن افراد حرفه‌ای (تهیه‌کنندگان صورت‌های مالی و حساب‌برسان) برای اجرای استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و نبود این استانداردها در برنامه درسی حسابداری در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی نیجریه از مهم‌ترین چالش‌های پیاده‌سازی استانداردهای مذکور است؛ که انطباق برنامه درسی حسابداری دانشگاهی با نیازهای استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در محیط حرفه‌ای در کشور نیجریه، رابطه حقیقی با اجرای استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی دارد (آدبایو و شارما، ۲۰۱۷؛ ۱۵۰).

ایمانوئل^۹ (۲۰۱۶)، وضعیت آمادگی دانشگاهیان نیجریه (اساتید و دانشجویان حسابداری) و حسابداران و حساب‌برسان حرفه‌ای برای پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی را بررسی کرده است. در این تحقیق پرسشنامه طراحی شده و بین نمونه‌ای مشتمل بر ۱۵۰ نفر از دانشجویان، اساتید و متخصصان حسابداری، توزیع شده است. نتایج نشان داده است که اساتید و متخصصان حسابداری نسبت به دانشجویان حسابداری آگاهی بیشتری درباره استانداردهای بین‌المللی دارند و این آگاهی را از سخنرانی‌های حرفه‌ای، کارگاه‌ها و سمینارها کسب کرده‌اند. پاسخ‌دهندگان بر این باورند که نیجریه برای پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی آماده نیست و بهترین برنامه برای گذار شرکت‌های نیجریه‌ای به سوی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، برگزاری دوره‌های آموزشی منظم در این رابطه است (ایمانوئل، ۲۰۱۶؛ ۳۰۹۲). بینشیان و همکاران (۱۳۹۷)، بیان می‌کنند به‌منظور پیاده‌سازی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، مجموعه مناسبی از حسابداران و حساب‌برسان واجد شرایط و آموزش‌دیده مورد نیاز است. حرفه حسابداری نسبت به سطح عمومی توانایی حسابداران ایرانی در مورد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی ابراز نگرانی کرده است. دانشگاه‌های ایران دوره‌های آموزشی حسابداری مرتبط با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی را برگزار نمی‌کنند و میزان آموزش استانداردهای مذکور در بین این مؤسسات آموزشی بسیار متفاوت است. در نتیجه، استخدام کارکنان ماهر می‌تواند برای شرکت‌ها دشوار باشد؛ زیرا با کمبود متخصصان استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی مواجه هستیم. برای رفع این مشکل، باید ابعاد فنی و نیز استدلال و

مدل‌های حسابداری پشت استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به‌طور کامل در دوره آموزشی دانشگاه‌های ایران قرار بگیرد (بینشیان و همکاران، ۱۳۹۷؛ ۹۹).

شمس‌الدینی و همکاران (۱۳۹۷)، معتقد هستند برای قبول کامل استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی باید گرایش و علاقه به پذیرش این استانداردها در افراد فعال در حرفه حسابداری ایجاد شود. هدف از انجام این پژوهش، شناسایی و رتبه‌بندی موارد تاثیرگذار در بکارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در بین افراد فعال در حرفه حسابداری (حسابدار، حسابرس و دانشگاهی) است و برای دستیابی به این هدف، ۴ مؤلفه تدوین کردند که ۲ مورد از آن‌ها ارتقای عملکرد شغلی و حمایت‌های مالی و آموزشی از جانب سازمان است. به‌عبارت‌دیگر اگر افراد فعال در حرفه بدانند که برای یادگیری و استفاده از استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، از سوی سازمان خود مورد حمایت قرار می‌گیرند و یا موجب افزایش عملکرد شغلی‌شان می‌گردد، علاقه بیشتری به فراگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، پیدا خواهند کرد. نتایج نشان می‌دهند که مؤلفه حمایت مالی و آموزشی و مؤلفه ارتقا عملکرد شغلی به ترتیب در اولویت اول و دوم قرار گرفته‌اند.

ابراهیمی رومنجان و نظیفی (۱۳۹۶)، در مورد نگرش دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری رشته حسابداری شهرستان‌های مشهد، یزد و شیراز درباره‌ی آموزش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی تحقیقی انجام دادند. این تحقیق با طراحی پرسش‌نامه انجام شد و در آن چهار مؤلفه‌ی درک حرفه‌ای، رضایت از رشته، مهارت و دانش و استراتژی ترجیحی به‌عنوان عوامل مؤثر در نگرش دانشجویان درباره‌ی آموزش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی مطرح شدند. از طرفی نگرش دانشجو در مورد یادگیری استانداردهای مذکور می‌تواند ریشه در فرهنگ، احساس نیاز آن از طرف بازار کسب‌وکار و شرایط محیطی و آموزشی دانشگاه داشته باشد. فرضاً اگر دانشجو از رشته‌ی خود رضایت داشته باشد و علاقه به دانش‌افزایی و به‌روز کردن آن را داشته باشد و این نیاز را در خود احساس کند، لاجرم از آموزش استانداردهایی که مبنای حرفه‌اش را تشکیل می‌دهند، استقبال خواهد کرد و به این سبب آموزش استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی را مهم تلقی خواهد کرد و نگرش او در مورد آموزش این استانداردها نسبت به دانشجویان دیگر بیشتر خواهد شد که در نهایت یک راهبرد و استراتژی ترجیحی نسبت به سایر راه‌های آموزش برای فراگیری استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی انتخاب خواهد کرد.

براساس مطالب پیش‌گفته و به خصوص با توجه به نظریه‌های سرمایه انسانی و برنامه آموزشی که در مطالب فوق مورد بحث قرار گرفت، به نظر می‌رسد در بحث آموزش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، آموزش‌های دانشگاهی از نیازهای واقعی بازار کار فاصله گرفته و اغلب دانش‌آموخته‌گان رشته حسابداری در عمل انتظارات حرفه را در حوزه استانداردهای

بین‌المللی گزارشگری مالی برآورده نمی‌سازند و بین انتظارات و عمل دانش‌آموختگان رشته حسابداری شکاف وجود دارد که از جمله دلایل این شکاف را می‌توان به وجود نقاط ضعف موجود در امکانات آموزشی و شیوه انتقال معلومات موجود در حوزه استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به دانشجویان در برنامه‌های آموزشی دانشگاه‌ها، مرتبط کرد. بر این اساس در این تحقیق با طراحی سؤالات زیر تلاش شده است تا چگونگی دستیابی به هدف اصلی آموزش در حوزه تخصصی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی که همان رفع نیازهای واقعی بازار کار در این حوزه است، از دیدگاه دانشجویان مورد بررسی قرار گیرد:

۱. آیا دانشجویان حسابداری نسبت به استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، آگاهی دارند؟
۲. از دیدگاه دانشجویان حسابداری آیا کسب شناخت نسبت به استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی ضرورت دارد؟
۳. از دیدگاه دانشجویان حسابداری، استراتژی مناسب جهت تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی چیست؟
۴. از دیدگاه دانشجویان حسابداری روش مناسب تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی چیست؟
۵. از دیدگاه دانشجویان حسابداری، آیا سیستم آموزشی کشور جهت آموزش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی آمادگی لازم را دارد؟

۳- روش تحقیق

این تحقیق از نوع کاربردی و ابزار جمع‌آوری اطلاعات، پرسشنامه است. در این تحقیق در بخش اول پرسشنامه اطلاعات جمعیت‌شناسی مطرح شده و سپس دیدگاه پاسخ‌دهندگان در مورد دانش و آگاهی‌شان در خصوص استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، ضرورت کسب شناخت نسبت به استانداردهای مذکور، استراتژی‌ها و روش‌های تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و نیز میزان مجهز بودن سیستم آموزشی کشور نسبت به آموزش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با استفاده از طیف لیکرت (کاملاً مخالف تا کاملاً موافق) مورد سؤال قرار گرفته است.

به منظور تدوین مبانی نظری پژوهش، ادبیات و پیشینه تحقیق، از منابع کتابخانه‌های مرتبط با موضوع استفاده گردید و با بررسی پیشینه و متون مربوطه، شاخص‌های مورد استفاده در گزاره‌های پرسشنامه شناسایی شدند. سپس در جهت جمع‌آوری نظر دانشجویان در این زمینه، از ابزار پرسشنامه به صورت کتبی و اینترنتی استفاده گردید. مقیاس مورد استفاده در پرسشنامه، طیف لیکرت است و در این پرسشنامه از دانشجویان خواسته شده است تا نظر خود را در مورد گویه‌های مختلف مربوط به سؤالات این تحقیق بیان نمایند. گویه‌های مطرح شده در پرسشنامه،

در نگاره ۱ ارائه شده است که برای بررسی مربوط بودن هریک از گزاره‌های آن از آزمون میانگین یک جامعه و جهت رتبه‌بندی میزان موافقت پاسخ‌دهندگان با گزاره‌های پرسشنامه از آزمون فریدمن استفاده شده است.

۳-۱. جامعه و نمونه آماری

با توجه به اینکه گروه اصلی هدف آموزش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، دانشجویان تلقی می‌شوند و دیدگاه‌های ایشان می‌تواند نتایج جالب توجهی فراهم کند. در این تحقیق جامعه آماری مورد نظر، دانشجویان تحصیلات تکمیلی رشته حسابداری دانشگاه‌های کشور است. نمونه این تحقیق تعدادی از دانشجویان تحصیلات تکمیلی برخی از دانشگاه‌های آزاد و دولتی کشور ایران است. برای تعیین اندازه نمونه از فرمول کوکران با در نظر گرفتن حجم جامعه نامعلوم، استفاده شده است که بر این اساس، تعداد نمونه انتخابی ۱۵۰ نفر تعیین گردید. در نهایت اطلاعات لازم جهت دستیابی به پاسخ سؤالات پژوهش، از طریق جمع آوری ۱۷۹ پرسشنامه (کتبی و اینترنتی) در سال ۱۳۹۸ جمع‌آوری شد.

نگاره ۱: گویه (گزاره) های مطرح شده در پرسشنامه در زمینه استفاده از استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در برنامه آموزشی دانشجویان رشته حسابداری در کشور ایران

بخش اول: میزان آشنایی دانشجویان با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی	
۱	با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی آشنا هستم.
۲	نسبت به مزایای استفاده از استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی مطلع هستم.
۳	نسبت به چالش‌های استفاده از استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی مطلع هستم.
۴	از اقدامات انجام شده در راستای اجرای استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در سطح کشور اطلاع دارم.
بخش دوم: ضرورت کسب شناخت نسبت به استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی	
۱	کسب شناخت درباره این استانداردها در به روز رسانی دانش حسابداری مؤثر است.
۲	کسب شناخت درباره این استانداردها موجب جذب سریع‌تر به بازار کار و ایجاد مزیت رقابتی برای دانشجویان می‌گردد.
۳	کسب شناخت درباره این استانداردها موجب کمک به ایفای وظایف آتی شغلی می‌گردد.
بخش سوم: استراتژی‌های تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به دانشجویان	
۱	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به صورت اجباری در برنامه آموزشی دانشجویان قرار گیرد.
۲	تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در قالب برنامه‌های آموزش آزاد دانشگاه‌ها مدنظر قرار گیرد.
۳	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در برنامه درسی مقطع کارشناسی قرار گیرد.
۴	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد قرار گیرد.
۵	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در برنامه درسی مقطع دکترا قرار گیرد.
بخش چهارم: روش‌های تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی	
۱	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در قالب دروس جداگانه تدریس شود.
۲	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به صورت یکپارچه و همزمان با استانداردهای ملی تدریس شود.
۳	مبنای تدریس استانداردهای ملی حسابداری باشد اما در آخر هر مبحث، تفاوت آنها با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی آموزش داده شود.
۴	تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری به صورت سمینار باشد.
۵	تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری در قالب کارگاه‌های آموزشی همراه با حل مثال و مسائل واقعی و بررسی‌های موردی باشد.
بخش پنجم: میزان آمادگی سیستم آموزشی کشور	

- ۱ اساتید حسابداری از دانش کافی برای تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی برخوردار هستند.
- ۲ اساتید حسابداری از تجربه کافی برای تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی برخوردار هستند.
- ۳ کتب و متون فارسی و انگلیسی مناسب برای تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در اختیار دانشجویان قرار دارد.
- ۴ دانشگاه‌ها به امکانات لازم برای تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (به عنوان مثال امکانات برگزاری کارگاه‌های آموزشی) مجهز هستند.

۴- یافته‌های تحقیق

به منظور پاسخگویی به سوالات این تحقیق، داده‌های به دست آمده از پرسشنامه با استفاده از نرم‌افزار اسپس پی اس اس ورژن ۲۴ مورد آزمون قرار گرفتند. ابتدا آزمون کولموگروف-اسمیرنوف برای بررسی نرمال بودن داده‌های تحقیق و سپس آزمون سنجش اعتماد ابزار اندازه‌گیری (آلفای کرونباخ)، انجام شد. با استفاده از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف به این نتیجه رسیدیم که توزیع داده‌ها در رابطه با تمامی گزاره‌ها غیرنرمال است و باید از آزمون‌های ناپارامتریک به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها استفاده شود اما با توجه به بالا بودن تعداد نمونه این پژوهش و قضیه حد مرکزی، از آزمون‌های پارامتریک استفاده شده است. همچنین مقدار آلفای کرونباخ به دست آمده در این تحقیق بیشتر از ۰,۷ است و پرسشنامه از پایایی مطلوب و قابلیت اعتماد برخوردار است.

از آزمون میانگین یک جامعه، جهت بررسی مربوط بودن هریک از گزاره‌ها از دیدگاه پاسخ‌دهندگان و از آزمون فریدمن جهت رتبه‌بندی میزان موافقت پاسخ‌دهندگان با گزاره‌های پرسشنامه استفاده شد. آزمون میانگین یک جامعه در سطح خطای ۵ درصد مورد بررسی قرار گرفت.

همچنین چون که طیف لیکرت مورد استفاده ۵ گزینه‌ای بوده است، میانگین نظری ۳ در نظر گرفته شده و در آزمون میانگین یک جامعه، فرض صفر بیانگر برابری میانگین با عدد ۳ است. لازم به ذکر است که در آزمون‌های میانگین یک جامعه و فریدمن، با توجه به امتیازهای ۱ تا ۵ که در طیف لیکرت در این تحقیق استفاده شده است و با عنایت به این‌که پاسخگویی به سوالات بخش دوم به بعد این تحقیق (گزاره‌های ۵ تا ۲۱) نیاز به شناخت و آگاهی نسبت به حوزه استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی دارد، برای تحلیل گزاره‌های بخش‌های دوم تا پنجم، یک‌بار کلیه پرسشنامه جمع‌آوری شده مورد تحلیل قرار گرفت و بار دیگر تنها پرسش‌نامه‌های دریافت شده از آزمودنی‌هایی مورد استفاده قرار گرفت که میانگین پاسخگویی ایشان به گزاره‌های بخش اول، بیشتر از عدد ۳ بوده است و به عبارت دقیق‌تر دارای شناخت نسبی در خصوص استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بوده‌اند.

۴-۱. نگاره‌های آزمون میانگین یک جامعه و فریدمن

میزان آشنایی دانشجویان با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی

این بخش به بررسی گویه‌های مربوط به شاخص میزان آشنایی دانشجویان با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی می‌پردازد. به‌منظور بررسی این شاخص ۴ گزاره در نظر گرفته شده است.

نگاره ۲، نتایج آزمون میانگین یک جامعه را در خصوص میزان آشنایی دانشجویان با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، نشان می‌دهد. با توجه به بررسی سطح معناداری گویه‌های ۱ تا ۵ که کمتر از سطح معناداری مورد انتظار در این تحقیق (۵ درصد) است، می‌توان گفت کلیه گویه‌های این شاخص به‌جز گویه ۴، مورد قبول قرار گرفته‌اند.

نگاره (۲): آمار توصیفی و آزمون میانگین یک جامعه گویه‌های شاخص میزان آشنایی دانشجویان با

استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی

شماره گزاره	گزاره	میانگین	میانه	مد	انحراف معیار	آماره تی	درجه آزادی	سطح معنی‌داری	نتیجه
۱	با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی آشنا هستم.	۳/۳۰	۴	۴	۱/۳۱۴	۳/۰۱۵	۱۷۸	۰/۰۰۳	عدم رد
۲	نسبت به مزایای استفاده از استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی مطلع هستم.	۳/۳۳	۴	۴	۱/۱۹۸	۳/۶۸۰	۱۷۸	۰/۰۰۰	عدم رد
۳	نسبت به چالش‌های استفاده از استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مطلع هستم.	۳/۲۵	۴	۴	۱/۲۲۵	۲/۶۸۴	۱۷۸	۰/۰۰۸	عدم رد
۴	از اقدامات انجام‌شده در راستای اجرای استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در سطح کشور اطلاع دارم.	۳/۰۱	۳	۲	۱/۲۵۲	۰/۰۶۰	۱۷۸	۰/۹۵۲	رد

ضرورت کسب شناخت دانشجویان نسبت به استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی

این بخش به بررسی گویه‌های مربوط به شاخص ضرورت کسب شناخت دانشجویان نسبت به استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی می‌پردازد. به‌منظور بررسی این شاخص از ۳ گویه استفاده شده است. بخش الف نگاره ۳، نتایج آزمون میانگین یک جامعه را در خصوص گویه‌های این شاخص نشان می‌دهد. نتایج حاصل از بررسی سطح معناداری گزاره‌های ۱ تا ۳ (کمتر از ۰/۰۵)، حاکی از عدم رد گویه‌های این شاخص است. همچنین در بخش ب این نگاره، نتایج آزمون میانگین یک جامعه بر روی ۱۰۶ نفر پاسخ‌دهندگانی که طبق بخش اول پرسشنامه شناخت مناسبی از استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی داشتند (میانگین پاسخ‌ها بالاتر از عدد ۳)، نشان داده شده است و همان‌گونه که ملاحظه می‌شود این نتایج با نتایج قبلی تفاوتی ندارد.

نگاره (۳): آمار توصیفی و آزمون میانگین یک جامعه گویه‌های شاخص ضرورت کسب شناخت دانشجویان
نسبت به استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی

بخش الف: نتیجه آزمون تمامی افراد									
شماره گزاره	گزاره	میانگین	میانه	مد	انحراف معیار	آماره تی	درجه آزادی	سطح معنی داری	نتیجه
۱	کسب شناخت درباره این استانداردها در به‌روزرسانی دانش حسابداری مؤثر است.	۴/۳۳	۴	۵	۰/۷۹۲	۲۲/۴۷۱	۱۷۸	۰/۰۰۰	عدم رد
۲	کسب شناخت درباره این استانداردها موجب جذب سریع‌تر به بازار کار و ایجاد مزیت رقابتی برای دانشجویان می‌گردد.	۳/۹۵	۴	۴	۰/۹۵۰	۱۳/۳۷۹	۱۷۸	۰/۰۰۰	عدم رد
۳	کسب شناخت درباره این استانداردها موجب کمک به ایفای وظایف آتی شغلی می‌گردد.	۳/۹۲	۴	۴	۰/۹۹۱	۱۲/۴۴۱	۱۷۸	۰/۰۰۰	عدم رد
بخش ب: نتیجه آزمون افراد دارای شناخت									
شماره گزاره	گزاره	میانگین	میانه	مد	انحراف معیار	آماره تی	درجه آزادی	سطح معنی داری	نتیجه
۱	کسب شناخت درباره این استانداردها در به‌روزرسانی دانش حسابداری مؤثر است.	۴/۵۷	۵	۵	۰/۶۹۰	۲۳/۲۳۵	۱۰۵	۰/۰۰۰	عدم رد
۲	کسب شناخت درباره این استانداردها موجب جذب سریع‌تر به بازار کار و ایجاد مزیت رقابتی برای دانشجویان می‌گردد.	۴/۱۷	۴	۴	۰/۸۲۲	۱۴/۶۵۲	۱۰۵	۰/۰۰۰	عدم رد
۳	کسب شناخت درباره این استانداردها موجب کمک به ایفای وظایف آتی شغلی می‌گردد.	۴/۱۲	۴	۴	۰/۷۷۷	۱۴/۸۷۴	۱۰۵	۰/۰۰۰	عدم رد

استراتژی‌های آموزش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به دانشجویان

به‌منظور بررسی این شاخص ۵ گویه در نظر گرفته شده است. بخش الف نگاره ۴، نتایج آزمون میانگین یک جامعه را در خصوص استراتژی‌های تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به دانشجویان، نشان می‌دهد. نتایج حاصل از بررسی سطح معناداری گزاره‌های ۱ تا ۵ (کمتر از ۰/۰۵)، حاکی از عدم رد گویه‌های این شاخص است. همچنین در بخش ب این نگاره، نتایج آزمون میانگین یک جامعه بر روی ۱۰۶ نفر پاسخ‌دهندگانی که طبق بخش اول پرسشنامه شناخت مناسبی از استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی داشتند (میانگین پاسخ‌ها بالاتر از عدد ۳)، نشان داده شده است و همان‌گونه که ملاحظه می‌شود این نتایج با نتایج قبلی تفاوتی ندارد.

نگاره (۴): آمار توصیفی و آزمون میانگین یک جامعه گویه‌های شاخص استراتژی‌های تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به دانشجویان

بخش الف: نتیجه آزمون تمامی افراد									
شماره گزاره	گزاره	میانگین	میانه	مد	انحراف معیار	آماره تی	درجه آزادی	سطح معنی داری	نتیجه
۱	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به‌صورت اجباری در برنامه درسی دانشجویان قرار گیرد.	۳/۸۷	۴	۴	۰/۹۹۷	۱۱/۶۲۵	۱۷۸	۰/۰۰۰	عدم رد
۲	آموزش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در قالب برنامه‌های آموزش آزاد دانشگاه‌ها مدنظر قرار گیرد.	۳/۳۲	۴	۴	۱/۱۱۴	۳/۸۲۵	۱۷۸	۰/۰۰۰	عدم رد
۳	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در برنامه درسی مقطع کارشناسی قرار گیرد.	۳/۹۷	۴	۴	۱/۰۱۶	۱۲/۷۲۵	۱۷۸	۰/۰۰۰	عدم رد
۴	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد قرار گیرد.	۴/۰۰	۴	۴	۰/۸۸۷	۱۵/۰۸۶	۱۷۸	۰/۰۰۰	عدم رد
۵	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در برنامه درسی مقطع دکترا قرار گیرد.	۳/۴۱	۴	۴	۱/۳۱۸	۴/۱۹۵	۱۷۸	۰/۰۰۰	عدم رد

بخش ب: نتیجه آزمون افراد دارای شناخت

استفاده از استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در برنامه آموزشی دانشجویان .../۱۵

شماره گزاره	گزاره	میانگین	میان	انحراف معیار	آماره تی	درجه آزادی	سطح معنی داری	نتیجه
۱	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به صورت اجباری در برنامه درسی دانشجویان قرار گیرد. آموزش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در قالب برنامه‌های آموزش آزاد دانشگاه‌ها مدنظر قرار گیرد.	۳/۹۲	۴	۰/۹۱۲	۱۰/۴۳۳	۱۰۵	۰/۰۰۰	عدم رد
۲	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در برنامه درسی مقطع کارشناسی قرار گیرد.	۳/۵۰	۴	۱/۱۴۸	۴/۴۸۲	۱۰۵	۰/۰۰۰	عدم رد
۳	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد قرار گیرد.	۳/۹۵	۴	۱/۱۰۷	۸/۸۵۹	۱۰۵	۰/۰۰۰	عدم رد
۴	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد قرار گیرد.	۴/۰۱	۴	۰/۸۱۱	۱۲/۸۲۱	۱۰۵	۰/۰۰۰	عدم رد
۵	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در برنامه درسی مقطع دکترا قرار گیرد.	۳/۶۱	۴	۱/۲۳۹	۵/۰۹۶	۱۰۵	۰/۰۰۰	عدم رد

در ادامه، با توجه به این‌که نتایج بخش‌های الف و ب نگاره ۴ بیانگر عدم رد هیچ‌یک از گزاره‌های ۱ و ۲ هست، به‌منظور رتبه‌بندی میزان موافقت با گزاره‌های مذکور، از آزمون فریدمن استفاده شده است. در آزمون فریدمن هر قدر میانگین رتبه بزرگ‌تر باشد، نشان‌دهنده بیشتر بودن موافقت پاسخ‌دهندگان با آن گویه است.

بر این اساس، بخش‌های الف و ب نگاره ۵ نتایج آزمون فریدمن در خصوص گزاره‌های فوق را به ترتیب از دیدگاه تمامی افراد پاسخ‌دهنده و افراد دارای شناخت مناسب نسبت به استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی نشان می‌دهد.

نگاره (۵): نتایج آزمون فریدمن - گزاره‌های ۱ و ۲ بخش سوم: استراتژی‌های تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی

بخش الف: نتیجه آزمون تمامی افراد		
تعداد اعضای نمونه	۱۷۹	
مجذور کای	۲۴/۳۰۰	
درجه آزادی	۱	
سطح معناداری	۰/۰۰۰	
رتبه	شماره گزاره	گزاره
۱	۱	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به صورت اجباری در برنامه درسی دانشجویان قرار گیرد.
۲	۲	آموزش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در قالب برنامه‌های آموزش آزاد دانشگاه‌ها مدنظر قرار گیرد.
میانگین		
۳/۸۷		
۳/۳۳		

بخش ب: نتیجه آزمون افراد دارای شناخت		
تعداد اعضای نمونه	۱۰۶	
مجذور کای	۸/۰۰۰	
درجه آزادی	۱	
سطح معناداری	۰/۰۰۵	
رتبه	شماره گزاره	گزاره
۱	۱	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به صورت اجباری در برنامه درسی دانشجویان قرار گیرد.
۲	۲	آموزش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در قالب برنامه‌های آموزش آزاد دانشگاه‌ها مدنظر قرار گیرد.
میانگین		
۳/۹۲		
۳/۵۰		

مطابق با نتایج نگاره فوق، در هر دو نمونه مورد بررسی، قرار گرفتن موضوع استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به صورت اجباری در برنامه درسی دانشجویان نسبت به قرار گرفتن آن در برنامه آموزش آزاد دانشگاه‌ها، مورد استقبال بیشتری قرار گرفته است.

علاوه بر این، با توجه به این‌که نتایج بخش‌های الف و ب نگاره ۴ بیانگر عدم رد هیچ‌یک از گزاره‌های ۳، ۴ و ۵ است، به‌منظور رتبه‌بندی میزان موافقت با گزاره‌های مذکور، از آزمون فریدمن استفاده شده است. بر این اساس، بخش‌های الف و ب نگاره ۶ نتایج آزمون فریدمن در خصوص گزاره‌های فوق را به ترتیب از دیدگاه تمامی افراد پاسخ‌دهنده و افراد دارای شناخت مناسب نسبت به استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی نشان می‌دهد.

نگاره (۶): نتایج آزمون فریدمن - گزاره‌های ۳، ۴ و ۵ بخش سوم: استراتژی‌های تدریس استانداردهای

بین‌المللی گزارشگری مالی

بخش الف: نتیجه آزمون تمامی افراد	
تعداد اعضای نمونه	۱۷۹
مجدور کای	۳۷/۵۷۱
درجه آزادی	۲
سطح معناداری	۰/۰۰۰
رتبه	شماره گزاره گزاره
۱	۴ استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد قرار گیرد. میانگین ۴/۰۰
۲	۳ استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در برنامه درسی مقطع کارشناسی قرار گیرد. ۳/۹۷
۳	۵ استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در برنامه درسی مقطع دکترا قرار گیرد. ۳/۴۱
بخش ب: نتیجه آزمون افراد دارای شناخت	
تعداد اعضای نمونه	۱۰۶
مجدور کای	۱۵/۲۸۷
درجه آزادی	۲
سطح معناداری	۰/۰۰۰
رتبه	شماره گزاره گزاره
۱	۴ استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد قرار گیرد. میانگین ۴/۰۱
۲	۳ استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در برنامه درسی مقطع کارشناسی قرار گیرد. ۳/۹۵
۳	۵ استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در برنامه درسی مقطع دکترا قرار گیرد. ۳/۴۱

مطابق با نتایج نگاره فوق، به اعتقاد هر دو نمونه مورد بررسی، موضوع استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی اگر به ترتیب در برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد، کارشناسی و دکترا، قرار گیرد، بازخورد بهتری خواهد داشت.

روش‌های تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی

بخش الف نگاره ۷ نتایج آزمون میانگین یک جامعه را نشان می‌دهد. با توجه به نتایج حاصل از بررسی گویه‌های این بخش، سطح معناداری تمامی گزاره‌ها (کمتر از ۰/۰۵) و علامت آماره تی برای گزاره‌های ۱، ۲، ۳ و ۵ مثبت و برای گزاره ۴ منفی است لذا می‌توان گفت که پاسخ‌دهندگان با گزاره‌های ۱، ۲، ۳ و ۵ موافق و با گزاره ۴ مخالف بوده‌اند.

همچنین در بخش ب این نگاره، نتایج آزمون میانگین یک جامعه بر روی ۱۰۶ نفر پاسخ‌دهندگان که طبق بخش اول پرسشنامه شناخت مناسبی از استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی داشتند (میانگین پاسخ‌ها بالاتر از عدد ۳)، نشان داده شده و بیانگر رد گویه‌های ۳ و ۴ است.

نگاره (۷): آمار توصیفی و آزمون میانگین یک جامعه گویه‌های شاخص روش‌های تدریس استانداردهای

بین‌المللی گزارشگری مالی

بخش الف: نتیجه آزمون تمامی افراد								
شماره گزاره	گزاره	میانگین	میان	انحراف معیار	آماره تی	درجه آزادی	سطح معنی داری	نتیجه
۱	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در قالب دروس جداگانه تدریس شود.	۳/۴۹	۴	۱/۰۹۳	۵/۹۴۸	۱۷۸	۰/۰۰۰	عدم رد
۲	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به صورت یکپارچه و هم‌زمان با استانداردهای ملی تدریس شود. مبنای تدریس استانداردهای ملی حسابداری باشد اما	۳/۷۱	۴	۱/۱۵۴	۸/۲۲۸	۱۷۸	۰/۰۰۰	عدم رد
۳	در آخر هر مبحث تفاوت آن‌ها با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی آموزش داده شود.	۳/۳۹	۴	۱/۱۵۷	۴/۴۵۶	۱۷۸	۰/۰۰۰	عدم رد
۴	تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری به صورت سمینار باشد.	۲/۵۳	۴	۱/۲۲۴	-۵/۱۹۱	۱۷۸	۰/۰۰۰	رد
۵	تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری در قالب کارگاه‌های آموزشی همراه با حل مثال و مسائل واقعی و بررسی‌های موردی باشد.	۳/۶۲	۲	۱/۲۹۰	۶/۴۳۲	۱۷۸	۰/۰۰۰	عدم رد

بخش ب: نتیجه آزمون افراد دارای شناخت								
شماره گزاره	گزاره	میانگین	میان	انحراف معیار	آماره t	درجه آزادی	سطح معنی داری	نتیجه
۱	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در قالب دروس جداگانه تدریس شود.	۳/۳۹	۴	۱/۰۹۳	۳/۳۴۱	۱۰۵	۰/۰۰۰	عدم رد
۲	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به صورت یکپارچه و هم‌زمان با استانداردهای ملی تدریس شود. مبنای تدریس استانداردهای ملی حسابداری باشد اما	۳/۸۴	۴	۱/۱۵۴	۸/۶۷۵	۱۰۵	۰/۰۰۰	عدم رد
۳	در آخر هر مبحث تفاوت آن‌ها با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی آموزش داده شود.	۳/۱۵	۴	۱/۱۵۷	۱/۳۴۸	۱۰۵	۰/۱۸۱	رد
۴	تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری به صورت سمینار باشد.	۲/۶۰	۴	۱/۲۲۴	-۳/۱۳۹	۱۰۵	۰/۰۰۲	رد
۵	تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری در قالب کارگاه‌های آموزشی همراه با حل مثال و مسائل واقعی و بررسی‌های موردی باشد.	۳/۶۸	۲	۱/۲۹۰	۵/۸۳۰	۱۰۵	۰/۰۰۰	عدم رد

در ادامه، با توجه به این‌که نتایج بخش الف نگاره ۷ بیانگر عدم رد هیچ‌یک از گزاره‌های ۱، ۲ و ۳ است و نیز با توجه به این‌که مطابق با بخش ب این نگاره نیز پاسخ‌دهندگان دارای شناخت نسبی در خصوص استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با دو گزاره ۱ و ۲ موافق بوده‌اند، به‌منظور رتبه‌بندی میزان موافقت با گزاره‌های مذکور، از آزمون فریدمن استفاده شده است. بر این اساس، بخش‌های الف و ب نگاره ۸ نتایج آزمون فریدمن در خصوص گزاره‌های فوق را به ترتیب از دیدگاه تمامی افراد پاسخ‌دهنده و افراد دارای شناخت مناسب نسبت به استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی نشان می‌دهد.

نگاره (۸): نتایج آزمون فریدمن - گزاره‌های ۱،۲ و ۳ بخش چهارم: روش تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی

بخش الف: نتیجه آزمون تمامی افراد	
تعداد اعضای نمونه	۱۷۹
مجذور کای	۳/۶۸۹
درجه آزادی	۲
سطح معناداری	۰/۱۵۸
رتبه	شماره گزاره
۱	۲
۲	۱
۳	۳
میانگین	گزاره
۳/۷۱	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به صورت یکپارچه و هم‌زمان با استانداردهای ملی تدریس شود.
۳/۴۹	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در قالب دروس جداگانه تدریس شود.
۳/۳۹	مبنای تدریس استانداردهای ملی حسابداری باشد اما در آخر هر مبحث تفاوت آن‌ها با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی آموزش داده شود.
بخش ب: نتیجه آزمون افراد دارای شناخت	
تعداد اعضای نمونه	۱۰۶
مجذور کای	۸/۲۴۴
درجه آزادی	۱
سطح معناداری	۰/۰۰۴
رتبه	شماره گزاره
۱	۲
۲	۱
میانگین	گزاره
۳/۸۴	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به صورت یکپارچه و هم‌زمان با استانداردهای ملی تدریس شود.
۳/۳۹	استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در قالب دروس جداگانه تدریس شود.

مطابق با نتایج نگاره فوق، در هر دو نمونه موردبررسی، روش تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به صورت یکپارچه و هم‌زمان با استانداردهای ملی مورد استقبال بیشتری قرار گرفته است.

میزان آمادگی سیستم آموزشی کشور جهت آموزش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی

بخش الف نگاره ۹ نتایج آزمون میانگین یک جامعه را در خصوص گزاره‌های مذکور نشان می‌دهد. نتایج حاصل از بررسی گویه‌های این بخش، بیانگر رد تمامی گزاره‌های بخش پنجم است. همچنین در بخش ب این نگاره، نتایج آزمون میانگین یک جامعه بر روی ۱۰۶ نفر پاسخ‌دهندگانی که طبق بخش اول پرسشنامه شناخت مناسبی از استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی داشتند (میانگین پاسخ‌ها بالاتر از عدد ۳)، نشان داده شده است و همان‌گونه که ملاحظه می‌شود این نتایج با نتایج قبلی تفاوتی ندارد.

نگاره (۹): آمار توصیفی و آزمون میانگین یک جامعه گویه‌های شاخص میزان آمادگی سیستم آموزشی کشور جهت آموزش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی

بخش الف: نتیجه آزمون تمامی افراد									
شماره گزاره	گزاره	میانگین	میانه	مد	انحراف معیار	آماره تی	درجه آزادی	سطح معنی داری	نتیجه
۱	اساتید حسابداری از دانش کافی برای تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی برخوردار هستند.	۲/۴۰	۲	۲	۱/۰۵۲	-۷/۶۰۱	۱۷۸	۰/۰۰۰	رد
۲	اساتید حسابداری از تجربه کافی برای تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی برخوردار هستند.	۲/۲۷	۲	۱	۱/۱۱۱	-۸/۷۴۸	۱۷۸	۰/۰۰۰	رد
۳	کتاب و متون فارسی و انگلیسی مناسب برای تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در اختیار دانشجویان قرار دارد.	۲/۴۹	۲	۲	۱/۲۶۹	-۵/۴۱۸	۱۷۸	۰/۰۰۰	رد
۴	دانشگاه‌ها به امکانات لازم برای تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (به‌عنوان مثال امکانات برگزاری کارگاه‌های آموزشی) مجهز می‌باشند.	۲/۵۳	۲	۲	۱/۲۴۷	-۵/۰۹۶	۱۷۸	۰/۰۰۰	رد
بخش ب: نتیجه آزمون افراد دارای شناخت									
شماره گزاره	گزاره	میانگین	میانه	مد	انحراف معیار	آماره تی	درجه آزادی	سطح معنی داری	نتیجه
۱	اساتید حسابداری از دانش کافی برای تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی برخوردار هستند.	۲/۵۱	۲	۲	۰/۹۰۸	-۵/۵۶۵	۱۰۵	۰/۰۰۰	رد
۲	اساتید حسابداری از تجربه کافی برای تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی برخوردار هستند.	۲/۲۹	۲	۱	۱/۰۳۲	-۷/۰۵۵	۱۰۵	۰/۰۰۰	رد
۳	کتاب و متون فارسی و انگلیسی مناسب برای تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در اختیار دانشجویان قرار دارد.	۲/۷۴	۲	۲	۱/۳۳۳	-۲/۰۴۰	۱۰۵	۰/۰۴۴	رد
۴	دانشگاه‌ها به امکانات لازم برای تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (به‌عنوان مثال امکانات برگزاری کارگاه‌های آموزشی) مجهز می‌باشند.	۲/۴۹	۲	۲	۱/۲۸۹	-۴/۰۶۹	۱۰۵	۰/۰۰۰	رد

۵- بحث و نتیجه‌گیری

سرمایه‌گذاری در آموزش می‌تواند به عنوان انعکاس سرمایه‌گذاری مولد مطابق با نظریه سرمایه انسانی دیده شود و سرمایه‌گذاری در سرمایه انسانی (به وسیله آموزش) در افراد، سازمان‌ها و رشد اقتصادی تأثیر قابل توجهی دارد. تئوری سرمایه انسانی شایستگی‌هایی که افراد با آموزش تحصیل می‌کنند را عامل اصلی موفقیت افراد و توسعه کشورها بیان می‌نماید. همچنین براساس ایدئولوژی اثربخشی اجتماعی نظریه برنامه آموزشی، مراکز آموزشی باید صلاحیت‌ها و دانش لازم را به دانش‌آموختگان آموزش دهند تا این افراد در جامعه اثربخش و موفق باشند. هدف این ایدئولوژی، طراحی یک برنامه آموزشی برای به حداکثر رساندن توانمندی‌ها و تأمین انتظارات شاغلین در حرفه حسابداری است. به طور کلی آموزش حسابداری در رشته حسابداری در حال حاضر، با هدف آموزش مهارت‌های حرفه‌ای و صلاحیت‌های لازم به دانشجویان به منظور دستیابی به شغل بهتر در آینده می‌باشد. براین اساس، در این تحقیق تلاش شده است تا چگونگی

دستیابی به این هدف کلی در حوزه تخصصی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی از دیدگاه دانشجویان مورد بررسی قرار گیرد.

با توجه به نتایج آزمون‌های انجام شده می‌توان نتیجه گرفت؛ اکثر دانشجویان حسابداری نسبت به استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، مزایا و چالش‌های پیاده‌سازی این استانداردها آشنا هستند اما اطلاع دقیقی از اقدامات انجام شده در سطح کشور در خصوص استانداردهای فوق‌الذکر ندارند. همچنین کسب شناخت در مورد استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی را به منظور به روزرسانی دانش حسابداری، جذب سریع‌تر به بازار کار و ایجاد مزیت رقابتی و کمک به ایفای وظایف آتی شغلی خود، ضروری می‌دانند. از میان استراتژی‌های تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، استانداردهای مذکور به صورت اجباری در برنامه درسی دانشجویان قرار گرفته و به خصوص برای دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد، اولویت اول را به خود اختصاص داده است. اکثر دانشجویان تحصیلات تکمیلی تمایل بیشتری به روش تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به صورت یکپارچه و هم‌زمان با استانداردهای ملی و همچنین در قالب کارگاه‌های آموزشی همراه با حل مثال و مسائل واقعی و بررسی‌های موردی دارند. در آخر اکثر پاسخ‌دهندگان بر این نظر توافق داشتند که سیستم آموزشی کشور آمادگی آموزش این استانداردها را ندارد و از لحاظ اساتید آگاه و باتجربه در این زمینه، کتب و متون فارسی و انگلیسی مناسب و همچنین امکانات لازم جهت آموزش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی دچار کمبود است. این موضوع خود یکی از چالش‌های همیشه مطرح در مبحث پیاده‌سازی استانداردهای مذکور محسوب می‌شود. نتایج به دست آمده در خصوص گزاره‌های مختلف در این تحقیق تشابه زیادی با نتایج به دست آمده در تحقیق پاترو و گوپتا (۲۰۱۲) می‌باشد. همچنین به نظر می‌رسد برای دستیابی به ثنوری‌های زیربنایی تحقیق (سرمایه انسانی و برنامه آموزشی) می‌بایست در سطح دانشگاه‌های کشور، تلاش‌های قابل ملاحظه‌ای به منظور تربیت نیروی انسانی متخصص و توانمند در حوزه استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی صورت پذیرد و برنامه آموزشی دانشجویان مطابق با نیازهای جدید حرفه به‌روزرسانی گردد تا شکاف بین آموزش‌های انجام شده در دانشگاه‌ها و نیازهای حرفه در این حوزه تخصصی، به حداقل رسد.

با توجه به این نتیجه تحقیق که به اعتقاد دانشجویان هنوز دانشگاه‌ها برای گنجاندن استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در برنامه درسی دانشجویان آمادگی لازم را ندارند و برای به‌کارگیری موفق این استانداردها باید به کمبود کتب، منابع مناسب و امکانات مورد نیاز و همچنین کمبود نیروی حرفه‌ای باتجربه و باسواد این حوزه، برای آموزش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی توجه شود. از طرف دیگر دانشجویان علاقه‌مند به گنجاندن شدن استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به صورت اجباری در برنامه درسی خود هستند، لذا پیشنهاد کتب و

منابع درسی موجود در راستای تدریس هر چه دقیق‌تر و بیشتر مفاهیم استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، بایستی مورد بازنگری جدی قرار گیرد.

همچنین با توجه به موافق بودن دانشجویان با ضرورت داشتن کسب شناخت درباره این استانداردها، قرار گرفتن استانداردهای مذکور به صورت اجباری در برنامه درسی دانشجویان و تدریس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی به صورت یکپارچه و هم‌زمان با استانداردهای ملی، پیشنهاد می‌شود که اساتید محترم حسابداری در سطح کشور از مفاهیم استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در طرح درس‌های خود بیشتر استفاده کنند و در خصوص آمادگی نداشتن اساتید برای تدریس استانداردهای مذکور، در صورت نیاز دوره‌های آموزشی تخصصی در این حوزه برای اساتید دانشگاه‌ها برگزار گردد.

یادداشت‌ها

- 1- Patro and Gupta
- 2-Kinkela et al.
- 3-Mastery Goal Approach
- 4-Natoli et al.
- 5-Kampani & Vadera

- 6-Wells
- 7-AL-Mutairi et al.
- 8-Adebayo & Sharma
- 9-Emmanuel

کتابنامه

۱. ابراهیمی رومنگان، محبتی و زهرا نظیفی. (۱۳۹۶). «نگرش دانشجویان درباره آموزش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی»، ماهنامه حسابداری، ۳۳ (۳۰۶): ۵۲-۶۳.
۲. اسدنژاد، بهروز، (۱۳۹۶)، سخن نخست، مجله الکترونیکی چشم‌انداز نو، ۴ (۳۸): ۱-۲۱.
۳. بزرگ اصل، موسی، (۱۳۹۴)، استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، <http://www.sena.ir>.
۴. بینشیان، زهرا، زهره تابش و رضا زیاری. (۱۳۹۷). «آیا حرفه حسابداری آمادگی پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS) را دارد؟»، مطالعات حسابداری و حسابرسی، ۷ (۲۵): ۹۹-۱۱۴.
۵. حقیقت، حمید و علوی، سید مصطفی، (۱۳۹۴)، نقش آموزش در پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی، حسابداری رسمی، ۳۰ (۳۰): ۵۴-۵۸.
۶. رحمانی، علی و علیپور، شراره، (۱۳۸۹)، موانع پذیرش استانداردهای بین‌المللی حسابداری در ایران، فصلنامه مطالعات حسابداری، ۷ (۲۷): ۷۵-۹۹.
۷. سلطانی، اصغر، (۱۳۹۳)، تحلیل نظریه برنامه درسی در کتب دانشگاهی ایران، پژوهش و نگارش کتب دانشگاهی، ۱۸ (۳۴): ۲۸-۵۰.

۸. شمس‌الدینی، کاظم، عارف فروغی و مصطفی قناد. (۱۳۹۷). «شناسایی و رتبه‌بندی مؤلفه‌های مؤثر بر به‌کارگیری فعالین حرفه حسابداری از استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی»، فصلنامه بورس اوراق بهادار، ۱۱(۴۲): ۱۳۶-۱۶۷.
۹. فخاری، حسین و دادگر، شهرام، (۱۳۹۶)، بررسی شکاف انتظار-عمل آموزش مهارت‌های حرفه‌ای در دانش‌آموختگان رشته حسابداری (با تأکید بر دوره کارشناسی)، مطالعات برنامه‌ریزی آموزشی، ۶(۱۲): ۱۵۹-۱۸۸.

References

1. Adebayo, A., Sharma, H. (2017). Analysis of Implement Experiences of IFRS in Nigeria. *International Conference Proceedings, 1*(2), 150–155.
2. AL-Mutairi, A., Naser, K., and Al-Duwaila, N. (2017). Students' Attitudes towards the Adoption of International Financial Reporting Standards (IFRS) in Kuwait. *Asian Social Science, 13*(5):85-95.
3. Assad Nejad, B. (2017). The first word. *New outlook Electronic Magazine, 4*(38), 1-28 (in Persian).
4. Bineshian, Z., Tabesh, Z., and Ziyari, R. (2018). Is the accounting profession ready to accept international financial reporting standards? *Accounting and Auditing Studies, 7*(25), 99-114 (in Persian).
5. Bozorg Asl, M. (2015). International Financial Reporting Standards, <http://www.sena.ir> (in Persian).
6. Ebrahimi Romanjan, M., Nazifi, Z. (2017). Students' Attitudes about International Financial Reporting Standards. *Accountant Monthly, 33*(306): 52-63 (in Persian).
7. Emmanuel, B. (2016). Adoption of International Financial Reporting Standard (IFRS): Insight from Nigerian Academics and Practitioners. *International Journal of Information Research and Review, 3*(11), 3092–3102.
8. Fakhari, H., Dadgar, SH. (2017). Investigating the waiting gap - practicing vocational skills training in accounting graduates (with an emphasis on undergraduate courses). *Educational planning studies, 6*(12), 159-188 (in Persian).
9. Haghghat, H., Alavi, M. (2015). The role of education in the acceptance of international financial reporting standards. *Official accountant, 30*, 54-58 (in Persian).
10. Kampani, S., Vadera, M.L. (2019), Accounting education for the implementation of IFRS in India-an empirical study. *Journal of Advanced Research in Dynamical and Control Systems, 11* (4 Special Issue), 2162-2166.
11. Kinkela, K., Harris, P., and Malindredos, J. (2010). Introducing IFRS in introductory financial accounting courses. *Business education & accreditation, 2*(1), 39–47.
12. Natoli, R., Wei, Z., & Jackling, B. (2020), Teaching IFRS: evidence from course experience and approaches to learning in China. *Accounting Research Journal, 33*(1), 234-251.

13. Patro, A., Gupta, V. K. (2012). Adoption of International Financial Reporting Standards (IFRS) in Accounting Curriculum in India-An Empirical Study. *Procedia Economics and Finance*, 2, 227-236.
14. Rahmani, A., Alipour, SH. (2010). Obstacles to Accepting International Accounting Standards in Iran. *Journal of Accounting Studies*, 7(27), 75-99 (in Persian).
15. Shams al-Dini, K., Foroughi, A., and Ghanad, M. (2018). Identify and Rank the Factors Affecting the Use of Accounting Profession Activists from the International Financial Reporting Standards (IFRS), *Journal of Securities Exchange*, 11(42), 136-167 (in Persian).
16. Soa, N. L. (2018). Teaching IFRS performance in accounting training in universities-development opportunities for young lecturers, *Educational Research*, 9(5):145-150.
17. Soltani, A. (2014). Analysis of curriculum theory in Iranian academic books. *Research and writing academic books*, 18(34), 28-50 (in Persian).
18. Wells, P. K. (2017). How well do our introductory accounting textbooks reflect current accounting practice? *Journal of Accounting Education*, 42, 40-48.